

INTERVIEW !

30

George Borgman

**‘Je moet doorgaan
met de inhoud
van het leven’**

Foto: Wilco van Dijen

George Borgman verloor zijn linkerarm bij een auto-ongeluk.

Er volgde een jarenlang proces van aanpassing, met als doel zo 'onbeperkt' mogelijk te worden. Een doel wat inmiddels door osseointegratie en een botverankerde prothese behoorlijk dicht benaderd is.

Wanneer werd je arm geamputeerd?

'Dat gebeurde in 2015 na een auto-ongeluk. Ik heb de chirurg vooraf wel diep in de ogen gekeken, want als ambachtsman had ik eigenlijk wel twee handen nodig. Ik ben bosbouwkundig adviseur en organiseer bos- en landgoedbeheer voor landeigenaren. Daar komt veel fysiek werk bij kijken, zoals het opnemen van diameters van bomen met grote meetinstrumenten. En lopend door het bos zijn twee armen ook wel gemakkelijk om je vast te houden. Maar het kon niet anders, dus dat heb ik toen geaccepteerd.'

Hoe verliep de eerste periode daarna?

'Mijn doel was om zo snel mogelijk weer aan het werk te kunnen. Na een periode van herstel en gedoe rond de organisatie van de zorg kon ik als revalidant aan de slag. En in de vijfde maand had ik al een tool waarmee ik mijn meetapparatuur - een grote schuifmaat - kon gebruiken en mijn werk weer kon doen. Heel fijn, want het gaat natuurlijk ook direct om je inkomen als zelfstandige. Gelukkig hadden we net een half jaar daarvoor het bedrijf aan onze jongste zoon overgedragen, dus dat kon gewoon door. Maar later bleek dat ik mezelf toch voorbij was geschoten... Je gaat in het begin niet eerst eens achteroverzitten om je werkzame leven te heroverwegen, terwijl dat achteraf gezien wel eerlijker zou zijn geweest. En daarbij moet je het ongeval ook psychisch verwerken, dat is een stap die je niet kunt overslaan en dat kwam als een boemerang terug. Praten hielp toen wel. Maar het missen van je arm is ook een soort rouwproces en daar is gewoon tijd voor nodig.'

Ik las dat je ook te maken hebt met fantoompijn?

'Ik lag nog geen 48 uur in het ziekenhuis toen een ziekenverzorger tegen mij zei: "U zult wel fantoompijn hebben!" Daarmee werd ik naar mijn idee op het verkeerde pad gezet, de fantoompijn werd mij als het ware 'aangepraat'. Er zit namelijk een heel wezenlijk verschil tussen fantoompijn - een soort kiespijn tot de derde macht - en fantoomgevoel, wat op zich helemaal niet vervelend hoeft te zijn. Ik voel die arm en die vingers die er niet meer zijn, maar pas als die arm 'verkramp't komt er pijn opzetten. Dat verschil heb ik leren herkennen door mee te doen

aan een onderzoek van prof. Corry van der Sluis in het UMCG. Zij deed onderzoek naar een behandeling met virtual en augmented reality, waarbij je hersenen als het ware voor de gek worden gehouden door dat je op een computerscherm je (ontbrekende) arm ziet bewegen. Daar heb ik veel baat bij gehad. Ik vóel die zenuwen nog wel, maar weet nu hoe ik verkramping kan voorkomen, waardoor ik minder last heb. Het zou goed zijn als ze hier in de ziekenhuizen ook anders mee om zouden gaan. Je kunt best zeggen: "Houd er rekening mee dat dat kan gebeuren", maar zeg niet: "Je zult het wel hebben", want dat is in mijn ervaring de verkeerde trigger.'

Hoe heb je je eerste protheses ervaren?

'Het hele protheseproces is eigenlijk een constant evolueren van je mogelijkheden, want er is altijd wel weer iets wat nog beter kan. Alle instrumentmakers en behandelaars zijn zeer toegewijd om het te laten slagen maar een bovenarmamputatie is wel een van de moeilijkste dingen. Eerst was ik de koning te rijk met mijn eerste prothese. Maar later bleek een kokerprothese toch niet zo ideaal: je hebt te maken met warmte-koudeproblematiek, functioneringsproblematiek, hij is groot en ook best zwaar. Daarbij waren de afgelopen zomers bloedheet en dan ben je extra gehandicapt: de koker en liner worden heel erg nat van het zweet. Ik heb wel gehad dat hij met liner en al eraf gleed. Dat wil je niet beleven, en zeker niet als je op de fiets zit: dan hangt er ineens een arm aan het stuur...'

Anderhalf jaar geleden kreeg je een botverankerde prothese, hoe ging dat?

'Dat was een heel traject, dat ook nog werd vertraagd door de Covid-periode en door het financieringstraject (zie kader). Maar het was de moeite waard: ik kan mijn prothese nu elke dag twaalf tot veertien uur probleemloos dragen. Ik wil het niet brengen als het ultieme succesverhaal - iedereen moet dat voor zichzelf afwegen en beslissen - maar het is wel een hele mooie oplossing. Het is ook zo belangrijk dat dit soort innovaties worden getoetst en uitgetoetst en doorgevoerd. Ik zou daarom

'Het missen van je arm is toch een soort rouwproces'

Paspoort

- ▶ Leeftijd: 67 jaar
- ▶ Woont met zijn vrouw in Vorchten
- ▶ Heeft 2 volwassen zoons en 4 kleinkinderen
- ▶ Werkt als: bosbouwkundig adviseur
- ▶ Bijzonder: tweede in Nederland met osseointegratie bovenarm

Foto: Wilco van Dijken

Osseointegratie of botverankerde prothese

Deze methode is in Zweden ontwikkeld door prof. dr. Brånemark, die ook bij de operatie van George Borgman in het UMCG aanwezig was. Er wordt een pin in het bot bevestigd waar je een prothese aan kunt klikken. Bij beenamputaties wordt de botverankerde prothese al vaker toegepast, maar George is pas de tweede in Nederland met een klikprothese voor een bovenarmamputatie. Voor armen wordt deze procedure helaas nog niet door verzekeraars vergoed. De operatie van George werd gefinancierd door een goededoelenstichting.

Zie ook de brochure 'De botverankerde prothese' op www.kortermarkrchtig.com.

laatst iets heel bijzonder over: "Ik moet je bekennen dat ik je heel lang gezien heb als 'gehandicapte', maar nu zie ik je weer als 'normaal'." Dat ontroert me nu nog steeds. Ik heb inmiddels een mHand Adapt van Moveable en die is superhandig met autorijden en fietsen. Ik kan nu ook afsteunen met mijn arm en dingen beetpakken of aanschuiven, dus ik ben veel... ja, handiger eigenlijk.'

Heb je nog advies voor anderen in een vergelijkbare situatie?

'Ik heb veel gehad aan vroegtijdig contact met leden van KMK. Zien hoe anderen het doen helpt enorm om je eigen inzicht te verbeteren. Je hebt de neiging in je eigen "tunnel" te blijven zitten, terwijl een bredere blik juist je inzicht vergroot. Dit soort contact zou wat mij betreft nog veel meer ingezet mogen worden. Ik ben zelf nu dus ook beschikbaar voor iedereen die een arm-osseointegratie zou willen. Ik heb al verschillende mensen gesproken en vind het heel prettig om mensen op ideeën te kunnen brengen waar ze zelf mee verder kunnen.'

Direct na de amputatie was je doel om zo ver mogelijk te komen. Is dat gelukt?

'Ja, inmiddels heb ik het punt wel bereikt dat de amputatie eigenlijk geen rol meer speelt. Het hele gebeuren heeft een enorme wissel getrokken, op mijzelf en ook op iedereen om me heen. We proberen er nu steeds minder aandacht aan te besteden, want anders blijft het de hele tijd maar over die arm gaan. Die aandacht komt natuurlijk vanuit betrokkenheid, maar er is meer in het leven. Ik heb de laatste jaren in mijn werk nog interessante dingen kunnen doen op het gebied van klimaatadaptatie en wat je kunt doen om bos beter te laten functioneren onder de huidige omstandigheden. Mijn werk is nu in de afbouwfase en ik word steeds meer opa... Je moet proberen met de inhoud van het leven door te gaan en niet met al die beperkingen, want als je daar te veel over nadentk treden ze meer op de voorgrond. Ik geloof wel dat me dat gelukt is.'

'Er is meer in het leven dan mijn arm'

willen pleiten voor een bundeling van energiestromen, want het is zeker een pad waarop verder gegaan moet worden, vooral voor jongere mensen die nog een heel werkzaam leven voor zich hebben.'

Wat heeft de osseointegratie jou opgeleverd?
'Ik heb mijn prothese nog geen dag niet aan gehad. Ik kan nu ontspannen zitten met mijn armen over elkaar, waar voorheen dan die stomp naar beneden hing, heel zichtbaar. Een goede kennis zei hier

ROSANNE FABER